

Blog 'Leven tot het laatst' met Anita Witzer - aflevering 3

Anita Witzer volgt in haar tv-programma 'Leven tot het laatst' een aantal mensen dat ongeneeslijk ziek is. Hoe vullen zij die palliatieve levensfase in? En welke vormen van zorg en ondersteuning krijgen zij?

In de derde aflevering van de serie loopt Anita mee met een aantal zorgverleners: een oncologieverpleegkundige in de thuiszorg, een 'straatarts' en een geestelijk verzorger. Via hen ontmoet ze patiënten en naasten. Zoals Jakob en zijn vrouw Marianne. Jakob weet sinds vijf jaar dat hij slokdarmkanker heeft. Verpleegkundige Lindsay komt eens in de drie weken bij hem thuis op bezoek, vanwege de immunotherapie die hij krijgt.

Immunotherapie is een nieuwe behandeling, waar nog veel onderzoek naar gedaan wordt. Het ondersteunt het afweersysteem om kankercellen te doden. Lees op [kanker.nl](https://kanker.nl/meer-over-immunotherapie) meer over immunotherapie.

Jakob met verpleegkundige Lindsey

Uitslag van de scan

Jakob doet het goed op de behandeling. Regelmatig laat hij een scan maken, om te zien hoe de kanker zich ontwikkelt. 'Het is al bijna gewoon aan het worden dat je een goede uitslag van de scan krijgt.' Zijn vrouw Marianne gaat mee in die gewenning, maar zegt ook: 'Ergens diep in je achterhoofd denk je: "Het kan maar zo mis zijn". En toch hou je er geen rekening mee.' Jakob voelt zich iedere dag dankbaar voor het leven dat hij sinds zijn diagnose kan leven: 'Ergens daarboven zegt iemand: "Het is jouw tijd nog niet".'

Lindsay heeft Jakob een wensenboekje gegeven, waarin hij kan opschrijven wat zijn gedachten zijn over de laatste levensfase. Het invullen daarvan vindt hij wel wat lastig, al geeft hij ook duidelijk aan "dat het een keer moet gebeuren". Lindsay biedt hem aan het samen in te vullen. 'Dat zou fijn zijn', zegt Jakob.

Lees [hier meer over wensen opschrijven](#) en bekijk verschillende [wensenboekjes](#).

Middenin het leven

Via Lindsay ontmoet presentatrice Anita Witzer ook Esther, die net als Jakob vijf jaar kanker heeft. 'Na de diagnose kreeg ik meteen te horen dat ik maar contact met een begrafenisondernemer moest opnemen', vertelt Esther aan Anita. Ook zij krijgt immunotherapie, en net als bij Jakob slaat die goed aan. De immunotherapie is een belangrijk onderdeel van de [palliatieve zorg](#) die Esther krijgt. 'Bij "palliatief" dacht ik aan mensen die snel doodgaan, maar dat beeld is nu wel veranderd. Je kunt nog middenin het leven staan, ook al ben je palliatief.'

Esther in het midden met links presentatrice Anita en rechts verpleegkundige Lindsey.

Het succes van de immunotherapie geeft Esther zelfs hoop op genezing. 'Vijf jaar geleden werd er gezegd dat ik nog maar een paar maanden te leven had, en nu zijn we vijf jaar verder en leef ik nog steeds. Met andere woorden: die voorspelling klopte niet. Nu zeggen ze dat ik er niet van kan genezen. Klopt die voorspelling dan wel? We zullen zien. Wie weet.'

Jakob en Esther zijn zogeheten 'doorlevers': mensen met kanker die langdurig leven met een niet te genezen kanker. Wil je meer lezen over doorlevers? Kijk dan [hier](#).

Daklozenopvang

In deze derde aflevering van de serie bezoekt Anita Witzier de daklozenopvang De Aak in Amsterdam. In De Aak wonen mensen die veelal met verslaving en andere psychische kwetsbaarheden kampen. Anita ontmoet daar 'straatarts' Tom, die als huisarts aan De Aak verbonden is. Ook spreekt ze met 'drugspastor' Zwanine, die als geestelijk verzorger in gesprek gaat met de bewoners.

Via huisarts Tom raakt ze in gesprek met Jan, een paradijsvogel die flinke longproblemen heeft ("[COPD stadium 4](#)", zegt Jan) en vol enthousiasme over zijn hobby praat: trainingspakken kopen. Tom luistert naar de longen van Jan, maar geeft duidelijk aan dat hij – los van het [medisch](#) – vooral psychosociale en spirituele zorg verleent. Een luisterend oor zijn is daarbij erg belangrijk, geeft Tom aan.

Jan (links) met in het midden straatarts Tom en rechts presentatrice Anita.

Levensverhaal

Dat geldt ook voor Zwanine. Ze komt met een duidelijk doel naar De Aak. 'Ik wil levensverhalen ophalen. Wie ben jij, wat heb je gemist, wat ben je verloren. Over deze vragen wil ik praten.' Ze doet dit vanuit het project [Walk of life](#). De meeste bewoners van De Aak hebben bijna geen vrienden of familie legt Zwanine uit. Als zij overlijden, is er weinig informatie over de persoon. Door de verhalen bij leven vast te leggen, kan de uitvaart ook minder onpersoonlijk worden.

Geestelijk verzorgers als Zwanine zijn gewend om met patiënten te praten over hun levensverhaal. Lees [hier meer over geestelijke verzorging](#).

Jan samen met Zwanine.

Meer informatie over 'Leven tot het laatst'

- Aflevering 1 was op 8 oktober te zien. Je leest de [blog over aflevering 1 hier](#).
- Aflevering 2 was op 15 oktober te zien. Je leest de [blog over aflevering 2 hier](#).
- Aflevering 4 - de laatste van de serie - is woensdag 22 oktober te zien op NPO2, vanaf 22.20 uur. De afleveringen zijn [hier terug te zien op NPO Start](#).